

Cesta

12
2007

KŘEŠŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI

cena 5 Kč

Modlitba	3
Exodus aneb Přeházené listy Bible.....	4
Osobnost měsíce.....	6
Biblická jména	7
Kdo nám vlastně nosí vánoční dárky?.....	8
Výtvarně-literární soutěž.....	10
Vánoční pátrání.....	11
Zdálo se nám.....	12
Učíte se anglicky?	13
Soutěž o tři knihy	14
Rostliny v Bibli	15
Písnička.....	16

Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 107
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Krajčířiková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Grafotechna Print s. r. o.
 Distribuce: A.L.L. production s. r. o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9,
 tel.: 234 092 851, e-mail: predplatne@predplatne.cz
 Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, přímo s distributorem.
 Ilustrace: J. Oleš, J. Kostelecký, J. Lada a archiv časopisu Cesta
 Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000

Pane Bože,
prosím tě dnes za svou maminku.
Přála bych jí i nám všem doma,
aby si dokázala Vánoce víc užívat.
Aby se s námi dětmi radovala ze sněhu,
z kádí plných kaprů,
z koled a loutkového divadla,
z vůně jehličí.
Ona má vždycky před Vánocemi strašně moc práce,
tak jí na tohle nezbyvá čas.
Děkuji ti a přeji ti také
krásné Vánoce!
Amen

Na str. 15 si můžete zkontrolovat tajenku a tedy i to, zda jste správně seřadili pomíchané odstavce příběhu.

4. Hod beránka

Až se vás vaši synové budou ptát, proč to děláte, odpovíte, že je to připomínka velké milosti Hospodinovy, který nás ušetřil, když udeřil na Egypt.“
(U)

K beránkovi budete jíst nekvašené chleby a hořké byliny. (D)

Tu noc projdu egyptskou zemí a všechno prvorozené v ní pobiji, od lidí až po dobytek. Všechna egyptská božstva postihnu svými soudy. Já jsem Hospodin. Na domech, ve kterých budete, bude znamení krve. Kde ho uvidím, ta obydlí ušetřím. (E)

Beránek musí být bez vady, roční samec – jehně nebo kůzle. Večer čtrnáctého dne tohoto měsíce jej zabijete. Trochou jeho krve potřete dveře domů, kde jej budete jíst. **(Ř)**

Budete jíst takto – oblečení a obutí na cestu, hůl v ruce. Sníte ho ve spěchu. To bude Hospodinův hod beránka. **(C)**

Maso pak upečte na ohni. Nic z beránka nesmíte jíst vařené ani syrové, nic nesmí zůstat do druhého dne. Co by zbylo do rána, musíte spálit. Žádnou jeho kost nezlámete. Musíte jej jíst v domě, ve kterém jej zabijete. Nic z něj nesmíte vynášet ven. **(E)**

Mojžíš svolal všechny starší izraelského kmene a předal jim Hospodinovy pokyny. „Jděte, vyberte si beránka a potřete jeho krví své dveře. To budete dodržovat vždycky v budoucnosti. **(O)**

Tento den si budete připomínat vždycky v budoucnosti. To je provždy platné nařízení. Každý rok ve stejnou dobu budete slavit hod beránka. Bude to pro vás začátek roku. **(S)**

Hospodin dal potom Mojžíšovi a Áronovi podrobné pokyny, co má izraelský národ dělat. „Každá rodina si vezme jednoho beránka, tak, abyste ho celého snědli – pokud je rodina malá, přiberte si nejbližšího souseda. Nesmí jít s vámi jíst žádný cizinec, nikdo neobřezaný. **(P)**

Sedm dní budete jíst nekvašené chleby. První a sedmý den budete mít bohoslužebné shromáždění. V těch dnech nesmíte vykonávat žádnou práci. Musíte ze svých domů odstranit vše kvašené. Kdo by v tuto dobu jedl něco kvašeného, bude vyhnán z Izraele.“ **(T)**

Josef LADA (* 17. 12. 1887 Hrusice u Senohrab, + 14. 12. 1957 Praha) - český malíř, kreslíř, ilustrátor a spisovatel

Představovat obrázky Josefa Lady vám jistě nemusíme. Přitom jeho cesta k tomu, aby se stal malířem, nebyla snadná. Josef Lada se nejprve učil malířem pokojů, přešel však na knihtiskařství a současně navštěvoval večerní kursy kreslení na pražské Uměleckoprůmyslové škole, kam byl roku 1906 - po dvou neúspěšných pokusech - přijat do ateliéru Emanuela Dítěte a Arnošta Hofbauera. Školu však po dvou semestrech opustil, neschopen přizpůsobit se výukovému programu. Později patřil do uměleckého okruhu kavárny Union, byl členem Spolku výtvarných umělců Mánes a Sdružení českých umělců grafiků Hollar. V roce 1947 byl jmenován národním umělcem.

Lada byl kresbou přímo posedlý, zaplňoval obrázky každý kus papíru, a to jak levou, tak i pravou rukou. Do značné míry jej ovlivnili mistři české kresby, především Mikoláš Aleš.

Již v učňovských letech přispíval do humoristických časopisů a novinových příloh, sám byl redaktorem Karikatury (1909). Již před 1. světovou válkou se Lada zapojil do knižní ilustrace (Moje abeceda, 1910), v níž později zůstalo těžiště jeho práce. Vydával vlastní knihy (Veselý přírodopis, 1917; O Mikešovi, 1934-36; Bubáci a hastrmani, 1946), ale kresbami doprovázel i jiné autory; proslavil se zejména ilustracemi Haškových Osudů dobrého vojáka Švejka (s Haškem jej také pojilo osobní přátelství, jak o tom sám vypráví v autobiografii Kronika mého života), ale i děl Karla Havlíčka Borovského: Křtu sv. Vladimíra, Tyrolských elegií či Krále Lávy.

Lada má v českém umění zvláštní postavení, jeho zobrazení - dodnes reprodukováná na pohledech či v kalendářích - se stala symbolem českého venkova, přírody, Vánoc.

Kain (Gn 4. kap.) – syn Adama a Evy, zemědělec, který ze žárlivosti zabil svého bratra Ábela, pastýře, protože Bůh přijal Ábelovu oběť, ovšem Kainovu ne. Bůh pak Kaina poznamenal znamením, aby jej nikdo nezabil a on musel žít se svou vinou, bez Boha.

Kíš (1 S 9,1) – otec prvního židovského krále Saula.

Kristus – nejde o jméno, ale spíše o titul – slovo pochází z latiny a znamená pomazaný, mesiáš, spasitel, Bohem vyvolený král. My křesťané tak označujeme Ježíše Nazaretského, našeho Pána a Spasitele.

Jan Křtitel (Mt 3,1-12; Mk 1,1-8; L 3,1-20; J 1,19-34 a další) – prorok, který připravoval lid na příchod Ježíše Krista. Také on se narodil za podivuhodných okolností. Jeho otci Zachariášovi se zjevil anděl, aby mu to řekl. Zachariáš však nevěřil, protože on i jeho žena Alžběta již byli hodně staří. Proto nemohl až do narození syna promluvit (L 1,5-25).

Šimon Kananejský (Mt 10,4) – jeden z Ježíšových dvanácti učedníků.

Kornélius (Sk 10. kap.) – důstojník z Cesareje, kterému se zjevil anděl a řekl mu, ať povolá k sobě Šimona Petra. Ten jej pak spolu s přáteli a příbuznými pokřtil.

V Bibli pak najdeme ještě dva Pavlovy listy **Korintským** a jeden **Koloským**.

Taky v tom máte poněkud zmatek? Je to Ježíšek, dědeček Mrazíček nebo Santa Claus? Zkusme se trošku podívat na různé tradice, spojené s vánočními dárky. V našich zemích dříve obdarovával děti jen Mikuláš. „Ježíšek“ začal nadělovat dárky pod stromeček až od 17. století. Vánoční strom se objevil poprvé v Německu a odtud se pak rozšířil do celého světa. Němci zase naopak „importovali“ svého „Vánočního muže“ – Weihnachtsmanna – z USA. Také u nás, díky reklamě, se Santa Claus prosazuje stále víc. Jak tato postava vznikla?

Na začátku stál zřejmě švédský skřítek Tomte, z nějž se vyvinula prastará podoba vánočního mužíčka – Jultomte. Ten, doprovázený soby, pak postupně splynul s biskupem Mikulášem v červeném plášti a v Anglii mu začali říkat Santa Claus. Anglickým dětem naděluje dárky do punčochy zavěšené v komíně.

V Americe pak přestal být Santa Claus biskupem, jeho sobi se naučili létat a on začal nosit krátký pohodlný kabátek. Děti tu také věší na Štědrý večer punčochy do komína nebo do hlavy postele. Santa Claus má pak pernou noc, aby stihl rozvozit všechny dárky, které si děti rozbalují až 25. prosince. Ve Španělsku je skoro důležitější než Vánoce svátek Tří králů (6. ledna). Dárky si rozdávají až v tento den. Koneckonců to byli právě tři mudrcové, kdo obdaroval Ježíše.

Také v Itálii je 6. leden dnem dárků. Na Štědrý den 24. prosince se drží celý den půst. Až po bohoslužbě následuje sváteční hostina. Zato v Holandsku nadělí dětem jejich dárky často už 6. prosince „Sinter Klaas“, svatý Mikuláš. Ten je také velmi oblíben v Řecku, Srbsku a Rusku. Byl biskupem v Myře (dnešní Turecko) a měl rád děti. Dcerám jednoho chudého obchodníka hodil do komína kousky zlata. Ty pak uvízly v punčochách, které se tam sušily.

My máme Mikuláše taky rádi, že? Škoda, že s ním často chodí i čerti. Naštěstí anděl je většinou trochu zkrátí. Tak vidíte, všude je to trošku jinak. To však vůbec nevádí, spíše naopak, docela mě mrzí, že se tyto tradice pomalu ale jistě vytrácejí, protože americký Santa Claus se prostě umí prosadit ze všech nejvíc.

Ale upřímně, tohle všechno nakonec přece vůbec není důležité. Vždyť

stejně víme (doufám, že teď neprozrazuji tajemství a nepřipravuji vás o iluze), že dárky si dáváme my navzájem. To podstatné je v tom, proč se právě na Vánoce chceme navzájem obdarovat.

Je to proto, že my sami jsme dostali od Pána Boha ten největší dárek. Poslal na svět svého Syna, aby nás učil, jak správně žít, aby nám ukázal nezměrnou Boží lásku a aby nás nakonec zachránil před vším špatným. Tento dar je velikým důvodem k radosti. A když mám radost, přeji si, aby měli radost i ostatní – chci je potěšit nějakým darem.

Tak si pamatujme, není důležité, zda dostaneme jeden, pět nebo dvacet dávků a kolik který stál a zda jsme našli pod stromečkem všechno, co jsme si přáli (a napsali to případně Ježíškovi do dopisu). Podstatné je, že se máme rádi, můžeme být spolu a společně se radovat z toho největšího vánočního dárku – narození betlémského miminka.

Jana Krajčíríková

Tentokrát vám chceme představit obrázek od Veroniky Pochové, který byl oceněn v soutěži na téma „Kdo je můj bližní“ v kategorii 8-9 let.

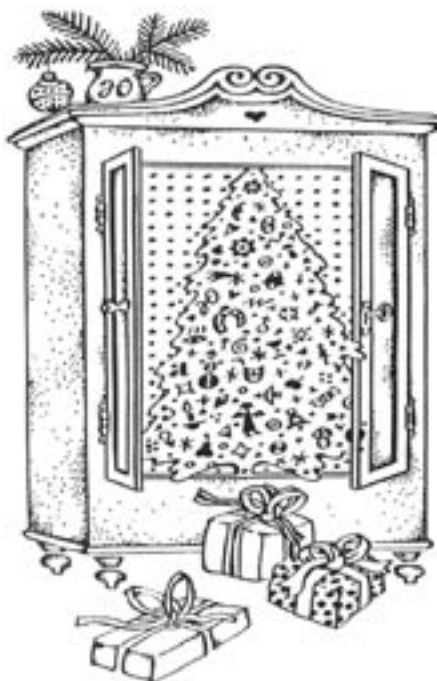
Pěťa byl už od října jako na trní. Jakmile se aspoň na chvíli ocitl sám doma, hned se pustil do prohledávání všech míst, kde by se možná mohl ukrývat nějaký vánoční dárek. Proč to dělal? Sám ani pořádně nevěděl. Byla to zvědavost? Nedočkavost? Asi od každého trochu. Prostě chtěl vědět, co dostane. Protože ostatní kluci ve třídě dělali totéž, společně si své dárky porovnávali ještě před Vánoce. Ještě se pak dalo leccos „napravit“ – když třeba Pěťa zjistil, že ostatní dostanou brusle, začal rodiče mořit, aby mu je taky koupili.

Letos byl ovšem velmi mile překvapen. Dárků našel víc než v předchozích letech a podle jeho odhadu byly pěkně drahé. Počítačová hra, stavebnice, cedéčka... Začínal se opravdu na Vánoce těšit – až to všechno bude moct vyzkoušet.

Ovšem na Štědrý večer ho čekalo nečekané překvapení. Dárky pod stromčkem sice byly, ale úplně jiné, než které se skrývaly ve skříních a peřináčích. Nebyly to špatné dárky, on se však už těšil na tu hru... Pěťa nedokázal své překvapení skrýt. „Co se děje, Pěťo?“ zeptala se nevinným hlasem maminka. „Nehledáš snad tu stavebnici a cedéčka a počítačovou hru?“

„Jak to víš, mami?“ začervenal se Pěťa. „To nebylo tak těžké zjistit, že pátráš po dárcích,“ usmála se maminka. „Tak jsme se letos domluvily s paní Černou, že vám s Liborem, který mimochodem dělá totéž, dárky prohodíme. U nás byly schované ty jeho a u Černých zase tvoje. Víš, nechtěli jsme vás o to vánoční překvapení připravit.“

To byla tedy lekce! Nakonec to dopadlo docela dobře, protože kluci bydleli ve stejném domě a hračky si půjčovali. Jisté ovšem je, že od té doby čekali na dárky až pod stromeček.

Zdalo se nám, zdálo,
že bílá hvězda na zem slétla.
O půlnoci se to stalo
a všude bylo plno světla.

Dali jsme se do hledání,
možná, že jsme byli hloupi.
Hvězdy totiž nejsou k mání,
ty se těžko někde koupí.

Snad se tomu podívíte:
hvězda byla v kapkách rosy,
ve studánkách, co jsou skryté,
v očích dětí, které prosí.

Zdalo se nám, zdálo,
že noc se přioděla světlem.
Víte, co se tenkrát stalo?
To otevřel nám vrátka Betlém.

Zdeněk Svoboda

13. Dušičky (Památka zesnulých)

Začátek listopadu nám připomíná všechny lidi, kteří nám byli blízcí a drazí, ale již zemřeli. Příroda a počasí jsou obvykle studené, temné a smutné, takže my máme sklon k tomu být také smutní. Musíme však mít na paměti, že jejich smrt neznamenaá konec. Jen odešli k Bohu, našemu nebeskému Otci, a jednou se u něj všichni znovu sejdem. Pokud tomu věříme, nemůžeme být opravdu smutní. A tak si v pokoji připomeňme všechny lidi, kteří již nejsou mezi námi, s nadějí a vírou, že jsou nyní šťastní a dříve či později budeme opět s nimi.

14. Christmas – Birthday of Jesus

Once an angel came to a young Jewish woman Mary and told her: “You will become a mother of God’s Son.” She was not married yet. When Joseph, who wanted to marry her, learnt she is pregnant, he thought she loved another man and so decided to throw over her. But the angel visited him too and explained him everything. So they got married. Because of population census they had to go to Bethlehem where Joseph was born. They came lately; therefore there was no place to sleep for them except a cowshed. A little baby, called Jesus as the angel said, was born there. Mary put him into a crib. Angels announced to shepherds, that God’s Son and our Savior was born in Bethlehem, and they came to look at him, to bow and to bring their presents.

Slovíčka:

throw over	vzdát se koho
population census	sčítání lidu
cowshed	chlév
crib	jesličky
shepherds	pastýři
bow	poklonit se

Milé děti, tentokrát je vaším úkolem najít mezi dvěma obrázky Marie s Ježíškem pět rozdílů. Pokud nám je pošlete do poloviny ledna, můžete vyhrát knihu.

Blahopřejeme výherkyním říjnové soutěže (správně poznaly, že stejné jsou listy číslo 3 a 7). Zde jsou jejich jména (všechny tři žijí v Kolíně):

Petra Pochová

Veronika Vencovská

Karolína Zatloukalová

Moruše

Tento strom nebo keř roste především v teplých oblastech, můžeme jej nalézt i u nás, někde rostou stromy i 200 let staré. Podle toho, co jsem o lahodnosti jejich plodů četla, je jen škoda, že na moruše u nás nenarazíme častěji.

Podle barvy plodů se rozlišuje moruše bílá, červená a černá, které pak mají další odrůdy, lišící se především tvarem listů. Plody, které vypadají trochu jako maliny, jsou velmi sladké. Vyrábí se z nich kompot nebo sirup, používaly se také k barvení vína. Plody i listy mají také léčivé účinky. Moruše, především ty bílé, se také pěstují kvůli hedvábí. Jejich listy se totiž živí housenky bource morušového, z jejichž kukel se vyrábí přírodní hedvábí.

V Bibli se moruše vyskytuje na dvou místech v Lukášově evangeliu.

Poprvé je to verš L 17,6: Pán jim řekl: „Kdybyste měli víru jako zrno hořčice, řekli byste této moruši: ‚Vyrvi se i s kořeny a přesad se do moře, a ona by vás poslechla.‘“ Podle toho, jak mohou být moruše staré, musí mít kořeny asi pěkně hluboko a vyrvat je ze země jistě není snadná věc. Ovšem víra může být ještě mnohem silnější.

Druhá zmínka o moruši se nalézá o dvě kapitoly dál v L 19,4. Je to známý příběh o Zacheovi, který toužil spatřit Ježíše. Byl ovšem malého vzrůstu, proto si vylezl na strom. Jistě již tušíte, že tím stromem je právě moruše.

Jana Krajčířková

 Čas ra - do - sti, ve - se - lo - sti
 Bůh z mi - lo - sti a ště - dro - sti

 o - pět nám na - stá - vá,
 Sy - na své - ho dá - vá.

 V mě - ste - čku Be - tlé - mě, v je - sli - čkách

 na se - ně le - ží ma - lé

 pa - cho - lát - ko na zi - mě.

2. To jsme všichni lidé hříšní
 nadějně čekali,
 co andělé dnes vesele
 nám tu zvěstovali.
 A proto plesejme,
 všichni se radujme,
 Králi svému nebeskému
 zpívejme!

3. Ty náš milý Spasiteli,
 láska nejmocnější,
 z vůle Boží narozený.
 Spáso nejjistější,
 Králi náš, skloň se k nám,
 Pane náš, pomoz nám,
 dej radosti tvé milosti
 dojít nám.

